

โครงการประกวด ๑ องค์กรนิสิต ๑ กิจกรรมคุณภาพ

องค์กรนิสิต ชุมนุมฟาร์มนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์

ชื่อโครงการ (ที่ส่งเข้าประกวด) ค่ายยุวเกษตรกรไทยใส่ใจสิ่งแวดล้อม

วัน/เวลา/สถานที่

การดำเนินโครงการแบ่งเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ วันที่ ๒๑ - ๒๒ กันยายน ๒๕๕๖

โดยนำนักเรียนจากโรงเรียนวัดดอนเตาอิฐ ตำบลสระสีมูม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มา
ดำเนินกิจกรรม ณ ฟาร์มนิสิต คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาเขตกำแพงแสน

ระยะที่ ๒ วันที่ ๑๔ - ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ จัดกิจกรรม ณ โรงเรียนวัดดอนเตาอิฐ

ผู้รับผิดชอบ

๑. นายอัมรินทร์	เตยศรี	ประธานโครงการ
๒. นายภุชญา	แต่แดงเพชร	รองประธานโครงการ
๓. นายลิขสิทธิ์	มณีพรหม	รองประธานโครงการ
๔. นายวิชรศักดิ์แก้วศรีสุข		รองประธานโครงการ
๕. น.ส.นันทมาศ	ทรัพย์ชื่น	กรรมการ
๖. น.ส.สุทมาศ	เซียงฉี	กรรมการ
๗. น.ส.วาสนา	ปิ่นน่วม	กรรมการ
๘. นายสมชัย	รอดพ่วง	กรรมการ
๙. นายอนุวัฒน์	สมบัติวงศ์ขจร	กรรมการ
๑๐. น.ส.ลลิตา	เกิดวัดท่า	กรรมการ
๑๑. น.ส.วาสนา	มโหฬาร	กรรมการ
๑๒. นายสันติภาพ	บุญยง	กรรมการ
๑๓. น.ส.ชลรวี	ห้อยมาลี	กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

นายนิรันดร์ ยิ่งยวด อาจารย์ภาควิชาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษยและชุมชน

คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

หลักการและเหตุผล (๑๐ คะแนน)

จากอดีตจนถึงปัจจุบันเห็นได้ว่า วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของมนุษย์มีความเกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์ การประมง การปลูกพืชผัก การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เป็นต้น ซึ่งในอดีตนั้นการทำเกษตรจะทำเพื่อเลี้ยงชีพเท่านั้น แต่เี่ยงด้วยปัจจุบันจำนวนประชากรของโลกเพิ่มขึ้นทำให้ความ

ต้องการอาหารเพิ่มขึ้นด้วย และแหล่งผลิตอาหารที่สูญที่สุดล้านได้มาจากกิจกรรมทางการเกษตรทั้งสิ้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของประชากรโลก ทำให้ขั้นตอนการผลิตมีความซับซ้อนมากขึ้นตามไปด้วย จะเห็นได้จากการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในกระบวนการผลิต การเข้าไปบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า เพื่อเพิ่มพื้นที่ทางการเกษตร ถึงแม้ผลผลิตทางการเกษตรจะเพิ่มขึ้นแต่กลับไม่คุ้มค่ากับการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าไปและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อทำการเกษตร การของเสียมลพิษจากสารเคมีทางการเกษตร และปัญหาขยะต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำการเกษตร เป็นต้น

ดังนั้น จึงเกิดแนวคิดในการทำการเกษตรควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยเริ่มจากเยาวชนบริเวณโรงเรียนรอบนอกวิทยาเขตกำแพงแสน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะเป็นแกนนำในการทำการเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อไปในอนาคต ชุมชนพาร์มนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ และพัฒนศาสตร์ และภาควิชาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน จึงมีแนวคิดได้จัดทำโครงการเผยแพร่ความรู้ในการทำการเกษตรเชิงอนุรักษ์ขึ้น เพื่อให้เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเกิดความตระหนักในคุณค่าของสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการได้รับความรู้ในการทำงานเกษตรเชิงอนุรักษ์อย่างถูกวิธี อันเป็นแนวทางในการสืบสานวัฒนธรรมทางการเกษตรที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนไทยร่วมกับการพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน โดยได้จัดทำกิจกรรมดังกล่าวต่อเนื่องกันมาเป็นปีที่ ๑๐ และผลการดำเนินกิจกรรมเป็นที่ยอมรับจากโรงเรียนและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของโครงการ (๑๐ คะแนน)

๑. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชน
๒. เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้กับนิสิตและเยาวชน
๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกให้นิสิตและเยาวชนตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความสำเร็จของโครงการ (๑๐ คะแนน)

๑. นิสิตสามารถถ่ายทอดความรู้ทางด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อมกับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้เป็นอย่างดี
 ๒. เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้ศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
 ๓. นิสิตได้ร่วมจัดทำโครงการเกษตรเพื่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนร่วมกับชุมชนและโรงเรียนเป้าหมาย
 ๔. เป็นการเพิ่มศักยภาพของนิสิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ความสำเร็จเชิงปริมาณ
๑. นักเรียนเข้าร่วมโครงการมากกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนเป้าหมายที่วางไว้
 ๒. นิสิต บุคลากร ครูและบุคคลในชุมชน เข้าร่วมโครงการมากกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนเป้าหมายที่วางไว้ (เป้าหมายที่วางไว้รวมกัน ๑๐๐ คน)
 ๓. นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ ผ่านการทดสอบวัดความรู้ด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
 ๔. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมดอยู่ในระดับ ๔.๐๐ ขึ้นไป
- ความสำเร็จเชิงคุณภาพ
๑. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมในภาพรวมในระดับดี
๓. นิสิตที่เข้าร่วมโครงการมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบขั้นตอน
๔. นิสิตที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะและประสบการณ์ทางด้านเกษตรและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
๕. นิสิตที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาศักยภาพตามคุณลักษณะนิสิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิธีการดำเนินการ (โดยใช้กระบวนการ PDCA) (๒๐ คะแนน)

๑. การวางแผน (Plan)

- ๑) ประชุมคณะกรรมการดำเนินโครงการ โดยการนำผลการประเมินโครงการและข้อเสนอแนะของปีที่ผ่านมา มาเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการและวางแผนงานร่วมกันในที่ประชุม
- ๒) จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติโครงการและงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๓) ประชุมคณะกรรมการดำเนินโครงการเพื่อมอบหมายหน้าที่แต่ละฝ่าย รวมถึงการวางแผนงานร่วมกัน
- ๔) มอบหมายให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไปดำเนินการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเกษตรเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง
- ๕) ประชาสัมพันธ์โครงการให้กับนิสิตและบุคลากรที่สนใจเข้าร่วมโครงการได้รับทราบ
- ๖) ติดต่อประสานกับโรงเรียน ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์
- ๗) ประชุมนิสิตผู้เข้าร่วมโครงการทุกฝ่ายเพื่อติดตามงานที่ได้รับมอบหมายและแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับกำหนดการของกิจกรรม

๒. การดำเนินงาน (Do)

- ๑) จัดกิจกรรมตามแผนงานและกำหนดการ(ตามรายละเอียดในแผนการปฏิบัติงานและกำหนดการ) โดยมีกิจกรรมดังนี้
 - จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเยาวชนและนิสิตที่เข้าร่วมโครงการ
 - จัดกิจกรรมให้ความรู้และฝึกทักษะทางด้านเกษตรและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การสาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อให้เยาวชนได้ลงมือปฏิบัติจริง การฝึกทักษะการขยายพันธุ์พืชอย่างง่าย การให้ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยอินทรีย์และฝึกปฏิบัติ และการให้ความรู้และการปลูกฝังแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
 - จัดกิจกรรมทัศนศึกษาดูงานทางด้านเกษตรและสิ่งแวดล้อมภายในวิทยาเขต กำแพงแสน โดยการชมทัศนียภาพภายในวิทยาเขตกำแพงแสน ศึกษาดูงานที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาภูมิวิทยาสิ่งแวดล้อม(โตมแมลง) ศึกษาดูงานทางด้านเกษตรและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ
 - กิจกรรมระดมความคิดเห็นโลกออนไลน์และแนะนำกิจกรรมต่างๆ ทางด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อมภายในฟาร์มนิสิต
- ๒) ประเมินผลการจัดกิจกรรมตามแผนและกำหนดการที่วางไว้
- ๓) การประเมินผลการจัดกิจกรรมของแต่ละฝ่ายและการประเมินผลโดยภาพรวม

๓. ติดตามตรวจสอบขณะดำเนินงาน (Check)

- ๑) ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานโดยคณะกรรมการโครงการในแต่ละขั้นตอน เช่น การจัดสถานที่ที่มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ความพร้อมของห้องน้ำ อาคารสถานที่ เป็นต้น ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่อย่างไร
- ๒) กรณีเกิดปัญหาขึ้นและมีผลกระทบต่อการทำงานของโครงการ คณะกรรมการโครงการจะมีการประชุมทันทีเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสมร่วมกัน

๔. การปรับปรุงและพัฒนา (Action)

- ๑) กรณีที่มีการตรวจสอบพบว่าในบางขั้นตอนยังไม่เรียบร้อย ยังไม่พร้อมคณะกรรมการในแต่ละฝ่ายสามารถดำเนินการแก้ไขได้ทันที
- ๒) กรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานที่มีความเกี่ยวข้องกันหลายฝ่าย ควรมีการกำหนดแนวทางร่วมกันและทุกฝ่ายจะต้องยอมรับและปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว
- ๓) การดำเนินโครงการจะยึดหลักของความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ คณะกรรมการทุกฝ่ายจะต้องรับทราบเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง
- ๔) สรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- ๕) รวบรวมข้อเสนอแนะไปใช้ในการดำเนินโครงการครั้งต่อไป

แนวปฏิบัติที่ดี (๒๐ คะแนน)

๑. มีการแบ่งงานในแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน
๒. มีการติดตามและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมตลอดโครงการ
๓. นำข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานครั้งที่ผ่านมาใช้ในการวิเคราะห์การจัดทำโครงการ
๔. ในการดำเนินกิจกรรมเมื่อเกิดปัญหาแต่ละฝ่ายสามารถตัดสินใจแก้ไขได้ทันที จากนั้นจึงนำมาแจ้งต่อคณะกรรมการจัดทำโครงการต่อไป
๕. มีการจัดทำบทวิเคราะห์ความต้องการของโรงเรียนหรือชุมชนที่จะเข้าไปดำเนินกิจกรรมของโครงการ
๖. มีแผนงานการดำเนินโครงการตามวงจร PDCA อย่างชัดเจน
๗. มีการประชุมติดตามงานทุกขั้นตอนของการดำเนินงานโดยให้แต่ละฝ่ายรายงานความคืบหน้าในงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อจะได้ตรวจสอบแก้ไขได้ทันเวลา
๘. สร้างแรงจูงใจการเข้าร่วมโครงการโดยนำเข้าเยี่ยมชมสถานที่จริงเพื่อให้เกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น
๙. เลือกชุมชนที่จะดำเนินงานโดยรอบมหาวิทยาลัยสามารถติดต่อประสานงานได้สะดวกรวดเร็ว

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Key Success Factors) (๑๐ คะแนน)

๑. เป็นกิจกรรมที่เป็นที่สนใจของผู้เข้าร่วมโครงการ
๒. มีสถานที่สำหรับสร้างแรงจูงใจและมีการปฏิบัติจริงจนเกิดผลที่ดีต่อผู้ปฏิบัติจริง
๓. มีการนำเสนอองค์ความรู้โดยการนำเข้าเยี่ยมชมสถานที่จริง
๔. ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมตลอดโครงการ
๕. โรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจในสิ่งที่ผู้ดำเนินกิจกรรมต้องการถ่ายทอด
๖. สถานที่ดำเนินกิจกรรมอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จึงทำให้สามารถติดต่อประสานงานได้ง่ายและเป็นการสนับสนุนโครงการ ๙ บวร

ความยั่งยืนของการทำกิจกรรม (๑๐ คะแนน)

การดำเนินโครงการมีการนำไปดูสถานที่ปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการมองเห็นข้อดีของการปฏิบัติตามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการและสามารถนำไปต่อยอดในการประกอบกิจกรรมด้านการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งเป็นการลดต้นทุนให้เกษตรกรซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรไปพร้อมๆ กัน จึงทำให้มีการเชิญชวนให้ทำเกษตรกรที่กำลังเล็งเลหันกลับมาสนใจและปฏิบัติตามต่อไปในอนาคต อีกทั้งโครงการนี้มีการเน้นที่ตัวเยาวชนเป็นหลักก็จะเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกและแนวปฏิบัติที่ดีต่อสังคมและชุมชนของตนเองต่อไป

สรุปการถอดบทเรียน (สิ่งที่ได้รับจากการทำกิจกรรม) (๑๐ คะแนน)

๑. เยาวชนตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. เยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ด้านการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
๓. นิสิตผู้จัดทำโครงการได้พัฒนาศักยภาพทางด้านการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมและเกิดการพัฒนาคูณลักษณะนิสิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๔. เกิดความสามัคคีจากการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างนิสิตและเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการและมีพื้นฐานในการเตรียมพร้อมสู่การทำงานต่อไป
๕. เผยแพร่ชื่อเสียงและองค์ความรู้ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน สู่สังคมภายนอก